

Vrhovni sud Kosova, u veću sastavljenom od sudija Nebojše Boričića, kao predsednika veća, Gyltene Sylejmani i Erdogan Haxhibeqiri, kao članova veća, uz sudelovanje stručnog saradnika Bujar Balaj, kao zapisničara, u upravnoj stvari po tužbi tužioca Carina Kosova, protiv rešenja tuženika Nezavisnog odbora za revizije A.br.... od .... godine, odlučujući po žalbi podnetoj od strane zainteresovanog lica Sh.P.K "A. C.", protiv presude Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine, na sednici veća održanoj dana 31.01.2019 godine, doneo je sledeću:

P R E S U D U

Usvaja se kao osnovana žalba zainteresovanog lica Sh.P.K "A. C." i ukida se presuda Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine i predmet se vraća prvostepenom-Apelacionom sudu na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Osporenom presudom Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine usvojena je tužba tužioca Carina Kosova i ukinuto je rešenje tuženika Nezavisnog odbora za revizije A.br.... od .... godine i predmet je vraćen Osnovnom sudu u Prištini-Odeljanju za upravna pitanja-Fiskalnoj diviziji na ponovno sudjenje i odlučivanje.

Zainteresovano lice zainteresovanog lica Sh.P.K "A. C." je ovom sudu podnelo žalbu, kojim osporava zakonitost presude Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine. Navodi da je osporena presuda doneta usled povrede Carinskog Zakona i pogrešno utvrđenog činjeničnog. Predložio je da se zahtev usvoji i da se osporena presuda ukine i da se ostavi na snazi rešenje tuženika Nezavisnog odbora za revizije A.br..... od .... godine.

Vrhovni sud Kosova je shodno članu 53 Zakona o upravnim sporovima, održao sednicu, pa je nakon ocene osporene presude, navoda iz žalbe i nakon razmatranja ostalih spisa predmeta našao:

Žalba je osnovana..

Iz spisa predmeta proizilazi da je osporenim presudom Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine usvojena tužba tužioca Carina Kosova i ukinuto je rešenje tuženika Nezavisnog odbora za revizije A.br..... od .... godine i predmet je vraćen Osnovnom sudu u Prištini-Odeljanju za upravna pitanja-Fiskalnoj diviziji na ponovno sudjenje i odlučivanje.

Odlučuju po žalbi podnete od strane zainteresovanog lica, protiv presude Apelacionog suda u Prištini AA.br.99/2014 od 16.05.2018 godine, Vrhovni sud Kosova za sada ne može prihvatiti kao pravilno pravno stanovište prvostepenog suda datog u osporenoj presudi, obzirom da je ista doneta uz bitne povrede odredaba Zakona o upravnim sporovima, zbog čega je ovaj sud presudu prvostepenog suda i ukinuo.

Vrhovni sud Kosova smatra da je prvostepeni sud načinio bitne povrede odredaba Zakona o upravnim sporovima i to članova 6, 21, 38, 39, 42 i 49. Naime, članom 6 Zakona o upravnim sporovima je propisano da u upravnim sporovima, sud odlučuje na osnovu neposredne i javne sednice. Članom 38 navedenog zakona propisano je da o upravnim sporovima sud odlučuje na javnoj sednici, putem usmene rasprave i procene činjenica. Iz napred navedenog proizilazi imperativna obaveza prvostepenog suda da u svim predmetima odlučuje na usmenim raspravama, uz obavezno prisustvo tužioca, tuženika i zainteresovanog lica. Položaj zainteresovanog lica (strane) treba tumačiti shodno članu 21 Zakona o upravnim sporovima koji propisuje da položaj stranke u upravnom sporu ima, između ostalih i lice kome bi poništenje osporenog upravnog akta direktno ili indirektno nanelo štetu. Prvostepeni sud u konkretnom slučaju nije zakazao javnu-usmenu raspravu čime je počinio bitnu povredu odredab Zakona o upravnim sporovima i to članova 6, 21, 38, 39 i 42.

Članom 49 Zakona o upravnim sporovima propisano je da se protiv odluke prvostepenog suda (u konkretnom slučaju Apelacionog suda) može izjaviti žalba nadležnom sudu (u konkretnom slučaju Vrhovnom sudu Kosova), u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke prvostepenog suda. Prvostepeni sud u osporenoj presudi, strankama nije dao pouku o pravnom leku, odnosno istima nije ukazao na zakonsku mogućnost na podnošenje žalbe na prvostepenu presudu, čime je počinio bitnu povredu odredab Zakona o upravnim sporovima i to člana 49. Treba takođe istaći da je prvostepeni sud nedavanjem mogućnosti strankama u postupku da izjave žalbu na njegovu prvostepenu presudu, takođe počinio povredu Ustava, odnosno povredu člana 32 Ustava Kosova koja propisuje da svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke koje uskraćuju njegova prava ili interese na zakonom propisan način.

Naime, u datoj situaciji Apelacioni sud se pojavljuje kao sud početne jurisdikcije, odnosno kao prvostepeni sud, koji po tužbi tužioca za pokretanje upravnog spora, ispituje zakonitost odluke upravnog organa u upravnom postupku. Bez obzira što je Zakon o poreskoj upravi i poreskom postupku upotrebio izraz „žalba“, u konkretnom slučaju se ne radi o žalbi nego o tužbi, jer sudovi kontrolišu zakonitost rada upravnih organa u upravnom sporu koji se pokreće upravnom tužbom. Prema odredbama Zakona o upravnim sporovima, protiv prvostepene odluke suda u upravnim sporovima, dozvoljena je žalba, jer je van svakog pravnog standarda i pravne logike konstatacija da protiv jedne prvostepene presude (radi se o prvoj sudskoj odluci) nije dozvoljena žalba. Pravo stranke na podnošenje pravnog leka protiv prvostepene odluke, u konkretnom slučaju odluke Apelacionog suda, donete u postupku po tužbi za pokretanje upravnog spora, ne može se ničime dovesti u pitanje. Dilema može eventualno postojati u smislu kome treba podneti

taj pravni lek (žalbu) obzirom na novu organizacionu strukturu sudova, a Zakon nije jasno definisao ovakvu situaciju. Imajući u vidu načelo devolucije-dvostepenosti, stranke u postupku treba poukom o pravnom leku uputiti na podnošenje žalbe Vrhovnom sudu, kao drugostepenom sudu.

Članom 6 Zakona br. 04/L-102 o izmenama i dopunama Zakona o poreskoj upravi i poreskom postupku 03/L-222 propisano je da žalilac može da podnese žalbu nadležnom sudu, na osnovu odredaba propisanih ovim zakonom i Zakonom o upravnim sporovima br. 03/L-202. Nadležnim sudom koji će se baviti podnesenim žalbama, na osnovu ovog člana, smatra se do 31 decembra 2012 Vrhovni sud Kosova a od 1 januara 2013 Apelacioni sud. Po mišljenju ovog suda, odmah treba istaći da se u konkretnom slučaju radi o specifičnom postupku u ograničenom broju predmeta gde sudovi odlučuju u upravnom sporu na odluke Nezavisnog odbora za revizije, koji po Zakona o poreskoj upravi i poreskom postupku ima ograničen mandat za donošenje svojih odluka i to do 31.12.2014 godine. Ovi predmeti su izuzeti iz uobičajene procedure rešavanja po Zakonu o sudovima gde je propisano da će upravne predmete rešavati Osnovni sud u Prištini-Department za upravna pitanja na čije će odluke po žalbi, kao drugostepeni sud odlučivati Apelacioni sud u Prištini, dok će na te odluke, a po zahtevu za vanredno preispitivanje sudske odluke i zahtevu za zaštitu zakonitosti odlučivati Vrhovni sud Kosova. To znači, da u konkretnom slučaju, po „žalbama“ odnosno tužbama na odluke Nezavisnog odbora za revizije, kao prvostepeni upravni sud postupa Apelacioni sud („žalbe“ koje Zakon o upravnim sporovima u članu 26 prepoznaje kao tužbu, jer se jedino tužbom može pokrenu upravni spor) dok kao drugostepeni sud, po žalbi, postupa Vrhovni sud Kosova .

Prvostepeni sud je dužan da, u ponovnom postupku, otkloni gore navedene nedostatke tako što će u ponovnom postupku zakazati javnu raspravu na koju će pozvati stranke u postupku, pa će nakon što utvrdi činjenice i dokaze u vezi tužbe tužioca podnete protiv odluke upravnog organa-Nezavisnog odbora za revizije, u zavisnosti od utvrđenog činjeničnog stanja, pravilnom primenom materijalnog prava meritorno odlučiti u ovoj upravno-pravnoj stvari, nakon čega će doneti pravilnu i zakonitu odluku.

Sa svega iznetog, a na osnovu članu 54 stav 2 i 3 Zakona o upravnim sporovima, odlučeno kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA U PRIŠTINI
Dana 31.01.2019, UZVP-ARJ.br.17/2019

Zapisničar,
Bujar Balaj

Predsednik veća,
Nebojša Boričić